

**ПрАТ
УКРАЇНСЬКА АКЦІОНЕРНА
СТРАХОВА КОМПАНІЯ
«АСКА»**

**ОСОБЛИВІ УМОВИ
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
АВТОПЕРЕВІЗНИКІВ ТА ЕКСПЕДИТОРІВ**

**До Правил добровільного страхування цивільної
відповідальності власників наземного транспорту
(включаючи відповідальність перевізника)**

3204.2

ЗАТВЕРДЖУЮ

Генеральний директор

ПрАТ «Українська акціонерна
страхова компанія АСКА»

А. О. Шукатко

2018 р.

ОСОБЛИВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АВТОПЕРЕВІЗНИКІВ ТА ЕКСПЕДИТОРІВ

**До Правил добровільного страхування цивільної відповідальності власників
наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. На підставі цих Особливих умов Приватне акціонерне товариство «Українська акціонерна страхова компанія АСКА» (надалі – Страховик) укладає з автоперевізниками та експедиторами (надалі – Страхувальниками) договори добровільного страхування відповідальності автоперевізників та експедиторів.

1.2. Страхувальниками можуть бути юридичні та фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, які займаються перевезенням та (або) експедируванням вантажів.

1.3. Згідно з цими Особливими умовами, перевізником (експедитором) вважається транспортне чи експедиційне підприємство, яке від імені вантажовласника та (або), відповідно до укладених з вантажовласником угод, виконує перевезення вантажу згідно з перевізними документами та (або) забезпечує інші операції щодо доставки вантажу.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону і пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням майном (майнове страхування), з відшкодуванням Страхувальником заподіяної ним шкоди особі або її майну, а також шкоди, заподіяної юридичній особі (страхування відповідальності).

2.1.1. Положень державного транспортного законодавства України.

2.1.2. Конвенції "Про договір міжнародного дорожнього перевезення вантажів" (CMR/КДПВ) 1956 р., з подальшими змінами та доповненнями (у т. ч. Додаткового протоколу від 05.07.1978 р.).

2.1.3. Стандартних правил Міжнародної федерації вантажоекспедиторів FIATA, - при використанні наскрізного коносаменту FIATA.

2.1.4. Інших положень, конвенцій, правил, законодавчих актів, зазначених у договорі страхування.

3. СТРАХОВІ ВИПАДКИ, СТРАХОВІ РИЗИКИ

3.1. Страховий випадок - подія, передбачена договором страхування або законодавством, яка відбулася та з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити страхову виплату третій особі.

3.2. Страховий ризик - певна подія, на випадок настання якої здійснюється страхування та яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

3.3. Страховим ризиком, відповідно до цих Особливих умов, є подія, що може статися в період дії договору страхування, та у разі підтвердження якої документами відповідних органів виникає відповідальність Страхувальника щодо відшкодування збитків, заподіяних третім особам при виконанні Страхувальником перевезень та (або) експедирування вантажів. Згідно з цими Особливими умовами можуть бути застраховані нижчезазначені ризики:

3.3.1. “Відповідальність за загибель та (або) пошкодження вантажу” – цивільна відповідальність Страхувальника за загибель та (або) пошкодження вантажу, прийнятого до перевезення або експедирування, згідно з положеннями, конвенціями, правилами, законодавчими актами, зазначеними в договорі страхування.

3.3.2. “Відповідальність за втрату вантажу” – цивільна відповідальність Страхувальника за втрату вантажу, прийнятого до перевезення або експедирування, згідно з положеннями, конвенціями, правилами, законодавчими актами, зазначеними в договорі страхування. При цьому не покривається відповідальність Страхувальника за видачу вантажу за пред'явленням неналежним вантажоодержувачем підроблених документів чи здійсненням ним інших дій, спрямованих на введення в оману або обман працівників Страхувальника, що розцінюється як шахрайство.

3.3.3. “Відповідальність за фінансові збитки” – цивільна відповідальність Страхувальника за фінансові збитки, яких зазнав клієнт Страхувальника, що пов'язані з перевезенням або експедируванням вантажу, згідно з положеннями, конвенціями, правилами, законодавчими актами, зазначеними в договорі страхування, які стали наслідком:

- прострочення в доставці вантажу;
 - видачі вантажу в порушення вказівок про затримку видачі;
 - неправильного відправлення вантажу з вини Страхувальника (його службовців), що призвело до додаткових витрат з пересилання вантажу за правильною адресою.
- При цьому не покривається відповідальність Страхувальника, що виникла внаслідок видачі вантажу з вини Страхувальника або його службовців неправомочному вантажоодержувачу.

3.3.4. “Відповідальність перед митними органами” – цивільна відповідальність Страхувальника перед митними органами, що виникла внаслідок порушення митного законодавства:

- у зв'язку зі сплатою мита, зборів та інших провізних платежів, які можуть накладатися на Страхувальника згідно з митними законами та правилами країн, кордони яких перетинає Страхувальник;
- у зв'язку з конфіскацією вантажу спеціальними відомствами (наприклад, органами санітарної інспекції тощо).

3.3.5. “Відповідальність за заподіяння шкоди третім особам” – цивільна відповідальність Страхувальника перед третіми особами (крім співробітників (представників) Страхувальника) за заподіяння шкоди вантажем, який перевозиться або експедирується (*позадоговірна відповідальність*), у зв'язку з:

- загибеллю, інвалідністю, травмою або захворюванням третіх осіб;
- загибеллю або пошкодженням майна третіх осіб.

3.3.6. “Відповідальність за заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу” – цивільна відповідальність Страхувальника за заподіяння шкоди вантажем, який перевозиться або експедирується, навколишньому природному середовищу, згідно з законодавством країни, на території якої було заподіяно таку шкоду.

3.3.7. “Відповідальність за оплату додаткових витрат” – відповідальність Страхувальника за оплату додаткових витрат, що включають:

- доцільні витрати, зазначені в договорі страхування та узгоджені зі Страховиком, щодо запобігання або зменшення розміру збитку (у тому числі у зв'язку з ДТП), відповідальність за який покладається на Страхувальника (у тому числі витрати на заходи зі збереження вантажу після аварії транспортного засобу, сортування вантажу, переупаковки, реалізації пошкодженого вантажу тощо) (*рятувальні витрати*);
- інші непрямі збитки, пов'язані із настанням страхового випадку та зазначені в договорі страхування.

3.4. Договором страхування може бути передбачено страхування на умовах обмеженого набору причин та обставин настання страхових випадків з числа зазначених в п.3.3 цих Особливих умов.

3.5. Договір страхування може бути укладений на випадок усіх або деяких ризиків з числа зазначених у п.3.3 цих Особливих умов.

3.6. Страховик не відшкодовує, якщо інше окремо не зазначено в договорі страхування, збитки, що виникли внаслідок:

3.6.1. Форс-мажорних обставин: стихійних лих, повеней, землетрусів, природних катастроф, усякого роду воєнних дій або військових заходів та їх наслідків, громадянської війни, народних хвилювань, страйків, конфіскації, реквізиції або арешту, знищення вантажу за вимогою військової або цивільної влади, актів саботажу або терористичних актів, тільки якщо інше особливо не зазначене в договорі страхування.

3.6.2. Прямого чи непрямого впливу атомного вибуху, радіації або радіоактивного забруднення, пов'язаних з будь-яким застосуванням атомної енергії або радіоактивних матеріалів.

3.6.3. Навмисних дій або грубої необережності Страхувальника або його представників чи співробітників, незалежно від того, стало це прямою чи непрямою причиною виникнення збитків. У рамках цих Особливих умов під грубою необережністю розуміються такі дії або бездіяльність вищевказаних осіб, негативні наслідки яких у вигляді вимог власника вантажу, митних органів або третіх осіб вони могли і повинні були передбачити, щоб уникнути чи запобігти їх настанню.

3.6.4. Експлуатації технічно несправних транспортних засобів, у тому числі рефрижераторних установок, під час перевезення вантажів, що вимагають спеціального температурного режиму перевезення.

3.6.4.1. За цими Особливими умовами не підлягає відшкодуванню збиток, що стався внаслідок загибелі та (або) пошкодження вантажів, що перевозилися в автомобілях-рефрижераторах, рефрижераторних вагонах та контейнерах-рефрижераторах, причиною якого є:

- використання рефрижераторного устаткування, технічний стан якого свідомо не відповідає вимогам безпечного перевезення та збереження вантажів;
- навмисні дії чи груба необережність Страхувальника або його службовців стосовно вимог щодо дотримання необхідного температурного режиму перевезення вантажів.

3.6.5. Перевезень або експедирувань коштовних вантажів (злитків дорогоцінних металів та виробів з них, дорогоцінного каміння та ювелірних виробів, банкнот і монет, дорожніх та банківських чеків, облігацій та інших платіжних засобів і цінних паперів, творів мистецтва та племінних тварин).

3.6.6. Невідповідного упакування або укупорки вантажів та їх відправлення в пошкодженому стані.

3.6.7. Перевезення або експедирування контрабандних вантажів та вантажів незаконної торгівлі.

3.6.8. Прийняття законів, положень, інструкцій та інших нормативних актів, які стосуються встановлення порядку ввозу, вивозу або транзиту товарів, а також таких, що потребують сертифікації якості вантажу, що перевозиться, та суперечать нормативним актам, що мають юридичну силу на момент прийняття вантажу Страхувальником до перевезення або експедирування.

3.6.9. Перевезення або експедирування вантажів, що згідно з діючими нормами віднесені до категорії небезпечних вантажів.

3.6.10. Нестачі вантажу при цілісності зовнішнього упакування та непорушених пломбах відправника вантажу або митних органів.

3.7. Договором страхування можуть бути передбачені інші випадки, які не суперечать чинному законодавству та зазначеним у п. 2.1. их Особливих умов нормативним документам, при настанні яких збитки Страхувальника не відшкодовуються.

4. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

4.1. Строк дії договору страхування встановлюється за згодою сторін та зазначається в договорі страхування.

4.2. Стосовно кожного перевезення договір страхування діє з моменту прийому Страхувальником вантажу для перевезення та (або) експедирування до моменту здачі вантажу уповноваженому вантажоодержувачу, якщо інше не зазначено в договорі страхування.

4.3. Договір страхування, укладений на підставі цих Особливих умов, діє на території, у напрямку та в межах якої проходить маршрут перевезення (експедирування), що зазначена в договорі страхування.

4.4. Якщо територія, напрямок або маршрут перевезення змінюється без попереднього узгодження зі Страховиком, дію договору страхування може бути припинено Страховиком на тій території, яка відрізняється від території, у напрямку та в межах якої проходить маршрут перевезення (експедирування), і яка зазначена в договорі страхування.

5. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВОЇ СУМИ ТА СТРАХОВОЇ ПРЕМІЇ

5.1. Страхова сума - грошова сума, у межах якої Страховик, відповідно до умов страхування, зобов'язаний здійснити страхову виплату при настанні страхового випадку.

5.2. Страхові суми встановлюються за згодою сторін, окремо за кожним перевезенням або за сукупністю перевезень, щодо яких укладається договір страхування та які зазначені у договорі страхування.

5.3. При укладенні договору страхування, за згодою сторін, може бути встановлена страхова сума по окремому страховому ризику, групі страхових ризиків, договору страхування в цілому.

5.4. В договорі страхування можуть передбачатися додаткові обмеження відповідальності Страховика щодо відшкодування збитків, що сталися при перевезеннях або експедируваннях певних категорій вантажів.

5.5. Договором страхування може бути передбачена франшиза – частина збитку, що не відшкодовується Страховиком. Розмір франшизи визначається в договорі страхування.

5.6. Страховий тариф встановлюється за згодою сторін, виходячи зі страхової суми, набору ризиків, тривалості дії договору страхування, категорії вантажів, що перевозяться, запланованого обсягу перевезень, а також інших факторів, що впливають на ступінь ризику. Розміри страхових тарифів зазначені в Додатку №1 до цих Особливих умов.

5.7. Страхова премія (страховий внесок, страховий платіж) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з договором страхування. Розмір страхової премії визначається в залежності від страхового тарифу, страхової суми, строку дії договору страхування, з урахуванням умов, передбачених договором страхування.

5.8. Порядок сплати страхової премії та її розмір визначається в договорі страхування.

6. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Для укладання договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву-анкету за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти договір страхування. Заповнена Заява-анкета є невід'ємною частиною договору страхування після його укладання.

6.2. Факт укладання договору страхування посвідчується письмово, із дотриманням вимог чинного законодавства.

7. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

7.1. Страхувальник має право:

7.1.1. Ознайомитися з умовами страхування.

7.1.2. Отримати дублікат договору страхування в разі його втрати.

7.1.3. Ініціювати внесення змін в умови договору страхування в порядку, визначеному розділом 11 цих Особливих умов та умовами договору страхування.

7.1.4. Ініціювати дострокове припинення дії договору страхування в порядку, визначеному розділом 12 цих Особливих умов, якщо інше не передбачено договором страхування.

7.2. Страхувальник зобов'язаний:

7.2.1. Своєчасно вносити страхові платежі в розмірі та порядку, передбаченому договором страхування.

7.2.2. При укладанні договору страхування надати інформацію Страховику про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику, що сталася після укладення договору страхування, в порядку та строки, зазначені в договорі страхування.

7.2.3. При укладанні договору страхування а також у період його дії (до настання страхового випадку) повідомляти Страховика про всі діючі договори страхування щодо предмету страхування, або про договори страхування, що укладаються, стосовно відповідальності за вантаж або стосовно вантажів, які перевозяться або експедуються. При цьому Страхувальник не має права укладати будь-які інші договори страхування щодо частини збитку, що не відшкодовується Страховиком у зв'язку з встановленням франшизи в укладеному договорі страхування.

7.2.4. Дотримуватись всіх вимог, встановлених діючими нормативними актами, що регламентують засоби безпеки й умови перевезення та експедування вантажів, виконувати вимоги Страховика, спрямовані на забезпечення безпеки перевезень, зокрема:

7.2.4.1. Під час перевезення або експедування не залишати вантаж без нагляду в будь-який час доби.

7.2.4.2. При прийнятті вантажу до транспортування провести огляд зовнішнього стану вантажу та його упакування і зробити відповідні позначки в накладній. У необхідних випадках залучити для огляду вантажу, що буде навантажений у транспортний засіб, представників незалежної експертизи або Страховика.

7.2.5. Протягом строку, обумовленого в договорі страхування, як тільки про це стане відомо, повідомити Страховику про всі істотні зміни в прийнятому на страхування ризику, а саме: при зміні маршруту перевезення, виду вантажів, виду та (або) стану транспортних засобів тощо, з числа зазначених в договорі страхування, та погодити з ним подальші дії.

7.2.6. Повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами договору страхування.

7.2.7. При настанні страхового випадку виконувати дії, передбачені умовами договору страхування.

7.3. При настанні події, що має ознаки страхової, Страхувальник (його представник) зобов'язаний:

7.3.1. Вживати всіх можливих заходів з метою запобігання або зменшення подальшого збитку.

7.3.2. У порядку та строки, визначені в договорі страхування, повідомити про подію у відповідні компетентні органи.

7.3.3. У порядку та строки, визначені в договорі страхування, повідомити про подію Страховику, із зазначенням номеру договору страхування.

7.3.4. Надавати Страховику документи, що підтверджують факт та обставини настання події, а також наслідки цієї події. Перелік документів та порядок їх надання зазначається в договорі страхування.

7.3.5. У випадку, якщо в момент прийому-передачі вантажу вантажоодержувачем виявлені ознаки пошкодження вантажу, для проведення огляду пошкоджень вантажу найняти аварійного комісара, зазначеного (призначеного) Страховиком, або зафіксувати пошкодження вантажу актом незалежної експертизи в присутності представника вищевказаного аварійного комісара. Такий акт є основним документом при винесенні рішення про визнання події страховим випадком і розрахунку суми страхового відшкодування.

7.3.6. У випадку заподіяння шкоди майну та (або) фізичному стану третіх осіб (позадовірної відповідальності) – у присутності потерпілої особи (крім випадків негайної госпіталізації останнього) скласти акт, в якому вказати причини й обставини настання страхового випадку, а також детально описати пошкодження майна та всі видимі зовнішні травми потерпілої особи. Акт повинен бути складений у присутності не менше, ніж одного свідка і підписаний з боку представника Страхувальника та потерпілої особи.

7.3.7. Без письмової згоди Страховика не приймати на себе будь-які прямі або непрямі зобов'язання щодо відшкодування збитків, не визнавати цілком або частково свою відповідальність за заподіяний збиток.

7.3.8. Надавати Страховику необхідну допомогу для реалізації ним своїх прав, викладених у п.7.5.5 цих Особливих умов, видавати останньому письмові підтвердження його повноважень, а також залагоджувати інші формальності, що перешкоджають участі Страховика в розслідуванні та врегулюванні заявлених збитків.

7.4. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші дії Страхувальника (його представника) при настанні події, що має ознаки страхової.

7.5. Страховик має право:

7.5.1. Встановлювати розмір та порядок сплати страхової премії з урахуванням усіх факторів, що впливають на ймовірність настання страхової події.

7.5.2. Перевіряти достовірність наданих Страхувальником документів та інформації.

7.5.3. Перевіряти виконання Страхувальником вимог, зазначених у п.7.2 цих Особливих умов.

7.5.4. При підвищенні ступеня ризику ініціювати внесення змін у договір страхування. Якщо Страхувальник в зазначений строк не повідомив про зміну умов, пов'язаних з підвищенням ступеня страхового ризику, або відмовився прийняти зміни в договір страхування, ініційовані Страховиком у зв'язку з підвищенням ступеня страхового ризику, при настанні страхового випадку Страховик має право відмовити у здійсненні страхової виплати в разі, якщо настання страхового випадку було прямо або непрямо пов'язано зі зміною ступеня страхового ризику, про яку Страхувальник не повідомив Страховика або у зв'язку з якою Страхувальник відмовився внести зміни у договір страхування.

7.5.5. При настанні страхової події від імені та за дорученням Страхувальника брати участь у розслідуванні обставин страхової події та врегулюванні збитків, заявлених для відшкодування, а також здійснювати наступні дії:

7.5.5.1. Проводити власне розслідування причин та обставин настання страхової події з залученням експертів і сюрвейсерів, звертатися або спрямовувати запити у відповідні компетентні органи, державні та муніципальні служби про надання документів та інформації, що підтверджують факт, причини та обставини настання страхового випадку; брати участь в огляді та оцінці заявлених збитків, проводити технічні експертизи.

7.5.5.2. Відповідати на вимоги третіх осіб, заявлені Страхувальнику.

7.5.5.3. Розпочинати переговори з третіми особами та укладати з ними угоди щодо узгодження розміру збитку, що наступив, та умов його відшкодування.

7.5.5.4. Брати участь у судових процесах на боці Страхувальника як третя особа без самостійної вимоги.

7.6. Відстрочити здійснення страхової виплати при необхідності додаткової перевірки обставин страхового випадку на строк, встановлений договором страхування з дати отримання документів, необхідних для здійснення страхової виплати з числа зазначених у п.9.1 цих Особливих умов. Якщо відповідними органами внутрішніх справ порушено кримінальну справу проти Страхувальника або його представників, та ведеться розслідування обставин, що спричинили настання страхового випадку, то страхова виплата не здійснюється до закінчення розслідування або винесення вироку суду, що набув законної сили.

7.5.7. Зменшити суму страхового відшкодування або відмовитися від його виплати, якщо Страхувальник або його представник навмисно або за грубою необережністю не здійснив усіх можливих заходів щодо запобігання або зменшення збитку та порятунку пошкодженого вантажу, у зв'язку з чим зросла сума збитків, заподіяних третім особам та (або) навколишньому природному середовищу та заявлених ними до відшкодування.

7.5.8. Відмовити у страховій виплаті у випадках, зазначених у п. 3.6,10.1 цих Особливих умов, або у випадку невиконання Страхувальником обов'язків, передбачених пп.7.2,7.3 цих Особливих умов, якщо це передбачено договором страхування, та у випадках, передбачених чинним законодавством України.

7.5.9. Ініціювати дострокове припинення дії договору страхування в порядку, визначеному розділом 12 цих Особливих умов, якщо інше не передбачено договором страхування.

7.5.10. Вимагати повернення здійснених страхових виплат від Страхувальника у разі, якщо після страхової виплати з'ясується, що Страхувальник (його представник) надав неправдиві відомості, які призвели до підвищення суми страхової виплати або безпідставної виплати.

7.6. Страховик зобов'язаний:

7.6.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Особливими умовами страхування.

7.6.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення страхової виплати.

7.6.3. При необхідності терміново, але не пізніше трьох робочих днів (враховуючи день одержання письмового повідомлення про страховий випадок), направити експерта на місце настання страхового випадку або до місцезнаходження пошкодженого майна для його огляду.

7.6.4. При визнанні випадку страховим здійснити страхову виплату протягом 15 робочих днів (якщо інше не передбачено в договорі страхування) після складання страхового акту. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати (страхового відшкодування) шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами договору страхування.

7.6.5. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами договору страхування.

7.6.6. При відмові або відстрочці у здійсненні страхової виплати письмово повідомити про це Страхувальника (Заявника) протягом 15 робочих днів з дня прийняття відповідного рішення (якщо інше не передбачено в договорі страхування), з мотивованим обґрунтуванням причин відмови або відстрочки.

7.6.7. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, переукласти з ним договір страхування.

7.6.8. Тримати в таємниці відомості про Страхувальника та його майновий стан, що стали відомі Страховику в процесі укладення та протягом строку дії договору страхування, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

7.7. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші права та обов'язки сторін, що не суперечать чинному законодавству.

8. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

8.1. Розмір страхового відшкодування за договором страхування визначається Страховиком, виходячи з суми збитку, відповідальним за який є Страхувальник, на підставі наданих документів, в межах страхової суми, зазначеної в договорі страхування, за вирахуванням франшизи та грошових сум, отриманих Страхувальником і третіми особами, які пред'явили вимогу до Страхувальника щодо відшкодування збитків від осіб, відповідальних за настання страхової події, у тому числі від Страхувальника, без попереднього узгодження зі Страховиком, а також від інших Страховиків, у зв'язку з загибеллю, пошкодженням або втратою вантажу.

8.2. Сума збитку, відповідальність за відшкодування якого виникає у Страхувальника в разі настання страхового випадку за умовами цих Особливих умов, розраховується наступним чином:

8.2.1. У випадку настання відповідальності Страхувальника за ризиком, зазначеним у пп. 3.3.1, 3.3.2 цих Особливих умов - на підставі актів незалежних експертів про стан вантажу та ступень його пошкодження, а також рахунків та фактур із зазначенням вартості вантажу.

8.2.2. У випадку настання відповідальності Страхувальника за ризиками, зазначеними у п. 3.3.3 цих Особливих умов - на підставі документів, що підтверджують настання фінансових збитків у третіх осіб в заявленому розмірі.

8.2.3. У випадку настання відповідальності Страхувальника за ризиками, зазначеними у п.3.3.4 цих Особливих умов - на підставі документів митних органів (штрафні квитанції тощо), згідно з якими на Страхувальника (замовника перевезення) покладається відповідальність щодо відшкодування накладеного митними органами мита, зборів та інших платежів, відповідно до митних законів та правил відповідних країн, якщо така відповідальність Страхувальника доведена.

8.2.4. У випадку настання відповідальності за заподіяння шкоди третім особам (позадовірної відповідальності — п. 3.3.5 цих Особливих умов) у разі досудового врегулювання вимоги розмір страхового відшкодування визначається за згодою Страховика, Страхувальника та позивача, а в разі недосягнення згоди – за рішенням суду.

У випадку заподіяння шкоди майну третіх осіб сума збитку встановлюється на підставі документів про витрати на відновлення пошкодженого майна з урахуванням його зносу на момент настання страхового випадку. У випадку повної загибелі майна третіх осіб сума збитку розраховується за середньо ринковою ціною майна, аналогічного загиблому, на день настання страхового випадку, за вирахуванням вартості залишків, якщо сторони не прийшли до угоди про передачу залишків майна у власність Страховика.

У випадку заподіяння тілесних ушкоджень третій особі сума збитку розраховується на підставі рішення суду та документів, що підтверджують витрати особи на лікування отриманих тілесних ушкоджень, суму матеріальних збитків у зв'язку з непрацездатністю, в межах страхової суми, визначеної в договорі страхування за цим ризиком. У випадку смерті потерпілого сума збитку розраховується на підставі рішення суду, а також документів, що

підтверджують витрати на поховання потерпілого.

В будь-якому разі розмір збитків визначається на підставі відповідного акта, який свідчить, про заподіяння шкоди третім особам та документів, що підтверджують розмір збитків, завданих таким потерпілим особам.

8.2.5. У випадку настання відповідальності за заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу, згідно з п. 3.3.6 цих Особливих умов - на підставі відповідного акта, який свідчить про заподіяння шкоди, та документів компетентних органів, що підтверджують розмір збитків.

8.2.6. У випадку, якщо Страхувальник несе додаткові витрати, зазначені в п.3.3.7 цих Особливих умов, сума збитків розраховується на підставі документів, що підтверджують витрати на необхідні та доцільно здійснені заходи, пов'язані з запобіганням або зменшенням розміру збитків, що настали в результаті страхового випадку; документів, що підтверджують витрати на оплату послуг спеціалізованої організації з огляду й оцінки (технічної експертизи) пошкоджень вантажу, а також документів, що підтверджують інші збитки, компенсація яких передбачена згідно до умов договору страхування.

8.3. Митні та інші непрямі податки, включені у вартість вантажу, включаються Страховиком у розрахунок суми збитку тільки в тому випадку, якщо третя особа, якій були заподіяні збитки у зв'язку з втратою або пошкодженням вантажу, здійснила оплату цих податків, що повинно підтверджуватися відповідними документами.

8.4. До розрахунку суми збитку не включаються такі вимоги третіх осіб до Страхувальника, які можна визначити як застосування штрафних санкцій до Страхувальника (обов'язок виплати ґрунтується на факті невиконання або неналежного виконання Страхувальником своїх обов'язків перед третіми особами і не пов'язується з фактичним розміром збитків, що зазнала така особа) на підставі умов договору та інших угод між Страхувальником та третьою особою, або положень внутрішньодержавних або міжнародних правових актів.

8.5. Сума страхового відшкодування за кожним з ризиків або за кожною групою ризиків, з числа зазначених в договорі страхування, не може перевищувати страхової суми для відповідного ризику або групи ризиків, зазначених в договорі страхування. Групою ризиків за цими Особливими умовами вважається набір ризиків, за якими встановлена загальна страхова сума на один страховий випадок.

8.6. Загальна сума страхового відшкодування за усіма заявленими збитками, викликаними одним страховим випадком, не може перевищувати суми, зазначеної в договорі страхування як страхова сума на один страховий випадок за усіма ризиками.

8.7. Загальна сума виплат страхового відшкодування за договором страхування не може перевищувати загальної страхової суми, зазначеної в договорі страхування.

9. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

9.1. Страховик відшкодовує збитки після фактичної сплати їх Страхувальником або його представником за умови, якщо Страховик визнав подію страховим випадком і надав Страхувальнику письмову згоду на таку оплату.

9.2. Виплата страхового відшкодування Страховиком безпосередньо заявнику вимоги може здійснюватися за проханням Страхувальника, за умови визнання Страховиком випадку страховим та наявності документа, що підтверджує факт перерахування Страхувальником (від імені Страхувальника) на рахунок заявника вимоги суми франшизи, передбаченої договором страхування за відповідним ризиком.

9.3. страхова виплата здійснюється Страховиком згідно з договором страхування на підставі:

- письмової заяви Страхувальника (його представників);

- документів компетентних органів, що підтверджують факт настання страхового випадку, його причини та обставини, а також розмір завданих збитків;
- страхового акту, який складається Страховиком або уповноваженою ним особою.

9.4. Якщо наданих документів недостатньо для підтвердження факту настання страхового випадку, визначення причин та обставин його настання, то Страховик письмово повідомляє Заявника на виплату про необхідність проведення додаткового розслідування обставин страхового випадку та одержання інших документів або інформації, необхідних для виплати. При цьому Страховик направляє запити в компетентні органи про надання відповідних документів та інформації.

9.5. У випадках, коли оригінали документів, поданих разом із заявою Страхувальника про виплату страхового відшкодування, складені не на українській (російській) мові, обов'язком Страхувальника є за свій рахунок надати Страховику переклад зазначених документів, завірений нотаріусом або Торгово-промисловою палатою України.

9.6. Страховик приймає рішення про здійснення страхової виплати або про відмову чи відстрочку страхової виплати протягом одного робочого дня після отримання всіх необхідних документів, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

9.6.1. При позитивному рішенні про здійснення страхової виплати в той же строк складається страховий акт.

9.6.2. Страхова виплата здійснюється протягом 15 днів з дня складання Страховиком страхового акта, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

9.6.3. При відмові або відстрочці страхової виплати Страховик повідомляє про це Страхувальника (особу, яка представляє його інтереси, або особу, яка зазнала витрат) в письмовій формі протягом 15 днів (якщо інше не передбачено умовами договору страхування) з дня прийняття відповідного рішення, з мотивованим обґрунтуванням причин відмови або відстрочки.

9.7. Якщо Страхувальнику надана розстрочка для внесення страхового платежу за договором страхування, то Страховик здійснює страхову виплату тільки після одержання повної суми страхового платежу, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

10. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У СТРАХОВІЙ ВИПЛАТІ

10.1. Підставою для відмови Страховика у страховій виплаті можуть бути:

10.1.1. Навмисні дії Страхувальника (особи, відповідальність якої застрахована), спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського або службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

10.1.2. Якщо страховий випадок відбувся в результаті скоєння Страхувальником (особою, відповідальність якої застрахована) протиправних дій або умисного злочину, що призвів до страхового випадку. Кваліфікація дій Страхувальника встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

10.1.3. Надання Страхувальником (його представником) Страховику свідомо неправдивих документів або відомостей, що впливають на оцінку ризику при укладанні договору страхування, і на об'єктивність встановлення причин і обставин настання випадку, що призвів до матеріального збитку.

10.1.4. Отримання Страхувальником (його представником) повного відшкодування своїх витрат від особи (осіб) або від імені особи (осіб), відповідальної (відповідальних) за заподіяння збитків.

10.1.5. Порушення встановлених в договорі страхування строків для повідомлення Страховика та (або) компетентні органи про настання страхового випадку без поважних

причин або створення Страховиком перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків.

10.1.6. Виплата страхового відшкодування також не здійснюється, якщо відповідно до умов договору страхування або законів України, міжнародних правових актів, що регулюють діяльність автоперевізників та експедиторів, визначається, що в результаті події, заявленої Страхувальником як страховий випадок, відповідальність останнього не настала.

10.1.7. Інші випадки, передбачені законодавством України або договором страхування.

10.1.8. У випадку, якщо про обставини, зазначені в п. 10.1 цих Особливих умов, Страховику стало відомо після здійснення страхової виплати, то він має право вимагати від особи, що одержала страхову виплату, повернення виплаченої грошової суми або її частини.

11. ВНЕСЕННЯ ЗМІН В ДОГОВІР СТРАХУВАННЯ

11.1. Зміни умов договору страхування здійснюються за взаємною згодою Страхувальника і Страховика на підставі письмової заяви однієї зі сторін протягом п'яти днів з моменту отримання заяви іншою стороною, якщо інше особливо не зазначено в договорі страхування.

11.2. Якщо будь-яка зі сторін не згодна на внесення змін в договір страхування, в той же строк (п.11.1 цих Особливих умов), вирішується питання про дію договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії.

11.3. З моменту отримання заяви однією зі сторін до моменту прийняття рішення, що впливає з пп. 11.1 та 11.2 цих Особливих умов, договір страхування продовжує діяти на попередніх умовах.

11.4. Всі зміни в договір страхування вносяться за взаємною згодою сторін та оформлюються Додатковими угодами в письмовій формі. Додаткова угода стає невід'ємною частиною договору страхування з моменту її підписання.

12. ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

12.1. Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

12.1.1. Закінчення строку дії договору страхування.

12.1.2. Виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі.

12.1.3. Несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені договором страхування строки. При цьому договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами договору.

12.1.4. Ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника - фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями Законом України; ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України.

12.1.5. Прийняття судового рішення про визнання договору страхування недійсним.

12.1.6. В інших випадках, передбачених законодавством України.

12.2. Дію договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами договору страхування. Дія договору особистого страхування не може бути припинена Страховиком достроково, якщо на це

немає згоди Страхувальника, який виконує всі умови договору страхування, та якщо інше не передбачено умовами договору та законодавством України.

Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 календарних днів до дати припинення дії договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

12.3. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхових сум та страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

12.4. У разі дострокового припинення договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхових сум та страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

13. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

13.1. Спори за договором страхування між Страхувальником та Страховиком вирішуються шляхом переговорів. Якщо переговори по спірним питанням не дадуть результату, вирішення спорів здійснюється в порядку, встановленому чинним законодавством України.

14. ОСОБЛИВІ УМОВИ

14.1. Особливими умовами добровільного страхування відповідальності автоперевізників та експедиторів встановлено основні положення страхування, однак, за домовленістю сторін у договір страхування можуть бути внесені застереження, доповнення та зміни, виходячи з конкретних умов страхування, що не погіршують становище Страхувальника порівняно з основними положеннями цих Особливих умов та відповідають Закону України "Про страхування", «Цивільному кодексу України» та іншим законодавчим актам України.

14.2. Договором страхування можуть бути передбачені умови, за якими сторони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків за договором страхування, зокрема, форс-мажорні обставини:

Під форс-мажорними обставинами розуміються обставини нездоланної сили, на які сторона не може впливати і за виникнення яких не несе відповідальності, такі як: стихійні явища, війна, бойові дії, суспільні безладдя, державний переворот, а також рішення і дії органів державної влади, якщо такі обставини можуть призвести до об'єктивної неможливості для сторін (сторони) виконати свої зобов'язання за договором страхування.

14.2.1. Сторона, для якої створилась неможливість виконання зобов'язань за договором страхування, повинна не пізніше 10 робочих днів з моменту настання форс-мажорних обставин (якщо інше не передбачено договором страхування), сповістити іншу сторону про настання і припинення обставин, що перешкоджають виконанню зобов'язань за договором страхування. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про настання чи припинення форс-мажорних обставин позбавляє сторону права посилатися на них.

14.2.2. У випадку виникнення форс-мажорних обставин, строк дії та виконання зобов'язань відсувається відповідно до часу, протягом якого діяли такі обставини.

Якщо форс-мажорні обставини діють протягом 3 (трьох) послідовних місяців, кожна зі сторін буде мати право відмовитися від подальшого виконання зобов'язань за договором страхування, без права відшкодування можливих збитків.

14.2.3. Свідоцтво, видане торгівельно-промисловою палатою України або іншими компетентними органами, є достатнім підтвердженням наявності і тривалості форс-мажорних обставин або інших передбачених договором страхування умов, за якими сторони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків за договором страхування.

Додаток №1
до Особливих умов добровільного
страхування відповідальності
автоперевізників та експедиторів (3204.2)

Базовий річний страховий тариф

Страхові випадки	Базовий розмір річного страхового тарифу (вказано в % від страхової суми)
Відповідальність за загибель та (або) пошкодження вантажу	1
Відповідальність за втрату вантажу	0,5
Відповідальність за фінансові збитки	0,2
Відповідальність перед митними органами	0,1
Відповідальність за заподіяння шкоди третім особам	0,3
Відповідальність за заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу	0,1
Відповідальність за оплату додаткових витрат	0,1

Коефіцієнт коригування базового річного страхового тарифу в залежності	
від типу вантажу	0,1 – 5
від розміру страхової суми	0,1 – 10
від застосування франшизи	0,2 – 2
від типу, стану та оснащення транспортного засобу	0,5 – 2
від кількості автомобілів, стосовно яких укладається договір страхування	0,5 – 1
від місця дії договору страхування	0,5 – 3
від порядку прийому ризиків на страхування	0,5 – 2
від порядку сплати страхової премії	0,95 – 1,1

При укладанні короткострокових договорів страхування (на строк менше 1 року) коефіцієнт короткостроковості визначається наступним чином:

Строк страхування, у місяцях	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Коефіцієнти	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,75	0,8	0,85	0,9	0,95	1

При цьому неповний місяць приймається за повний.

При укладанні договорів на строк до 1 місяця страховий тариф може бути встановлений пропорційно кількості днів дії договору страхування.

Норматив витрат на ведення справи встановлюється у розмірі до 45 % від суми страхових платежів та зазначається в договорі страхування.

Актуарій

Я. В. Яценко
(Свідоцтво №01-008 від 02.02.2012)

НАЦІОНАЛЬНА КОМПАНІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
 ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПІСРІВ

ЗАРЕЄСТРОВАНО

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
 «Нацкомфінпослуг»

Підпис: *[Signature]* Протокол, рішення, рішення

Датум: 26.12.2013 Реєстраційний номер: 1213534

«26» листопада 2013 р.

Прочитуювано та проаналізовано документ
 Генеральний директор ТОВ «УкрДік»
 О. Шукатко

